

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Philippi Servii E Societate Iesv Amicus Fidelis Vsque Ad
Mortem: Sive Modvs Ivvandi Moribvndos, Ægris, Sanisqve
Perinde Vtilis**

Servius, Philippe

Leodii, 1648

§. Qvintvs. Amicus fidelis excitare conabitur in ægro desiderium Extremæ
Vnctionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60032)

*Amicus fidelis excitare conabitur in
aegro desiderium Extremæ
Vnctionis.*

QVando æger, Medicorum iudicio, de vitâ periclitabitur, monebit eum fidelis Amicus, vt ad supremam cum morte Diaboloque luctam ineundam comparet sese; ideoque, vt Athletam Christi decet, tempestiuè oleo sacro inungatur. Et primò, euellendus ei is scrupus, quo subinde angur ægrorum animi, nimirum, perceptâ semel Extrema Vnctione, superesse nullam ad sanitatem viam; & propterea differendam vsquedum naturæ vires penitus prostratæ sint. Præstigiæ sunt illæ meræ, anilesque fabulæ. Tantum abest vt Sacramentum hoc corporis sanitati officiat, vt etiam illam instauret, & quidem ex vi suæ institutionis, siue, vt loquuntur Theologi, ex opere operato; si tamen ita supremus medicus animæ saluti iudicauerit expedire. Vnde Concilium Cabilonense, sub Carolo Magno celebratum,

bratum, loquens de sacra hac Vnctio-
ne: Non parui pendenda est eiusmodi
medicina, inquit, quia animæ corpo-
risque medetur languoribus.

Concilium verò Florentinū: Eius
effectus, inquit, est mentis sanitas, &
quantum expedit, etiam corporis.

Cardinalis Bellarmini opinio est,
ideò rariores ægrotos optatissimum
hunc sanitatis fructū decerpere, quod
seriùs ad hanc arborem accedant.

Narret ægroto Amicus fidelis, quod
in Gemma Prædicantium tract. 2. scri-
ptum est. Anonymus, magnæ vir exi-
stimationis extremè æger, iamque à
Medicis propè depositus, interroga-
tus, vellétne sacro oleo inungi: Noli-
te, inquit, nolite, talia loqui: nam om-
nes qui inunguntur, statim moriun-
tur: hæc vbi dixit, viuere desijt, stul-
tissimæ vaticinationis fidem, mendax
alioqui vates, in se expertus. Cùm ve-
rò ferali linteo insueretur, derepentè
sibi redditus, elatâ voce, reclusisque o-
culis: quia, inquit, ab Extremæ Vn-
ctio-
tionis Sacramento ita abhorruï, an-
nos centum purgatorijs in ignibus di-
stinebor,

stinebor, reddendus haud dubiè sanitati, nisi salutarem olei sacri medicinam respuissem: sacra enim Vnctio non est, vt ego malè opinabar, mortis acceleratio, sed dilatio. Sic locutus iterùm viuere desijt.

Narrat Ioannes Nider, Rupertum quemdam qui circa annum millesimū quadringentesimum Imperij habenas moderabatur, stultissimæ huius opinionis aspergine non leuiter tinctum fuisse; at nec ipse impunè: tam multis siquidem, tam grauibus, tam molestis, ex eo tempore torqueri scrupis cæptus est, vt propius nihil fuerit, quàm vt, non modò de corporis, sed & de animæ salute deturbaretur: verùm in tempore adfuit Dei fauor, & Amici fidelis industria, à quo tandem inductus est, vt & hanc sibi spiritualemente medicinam pateretur adhiberi. Vt autem Sacramenti huius sacras cærimonias oculis vsurpauit, audiuitque orationulas pietatis ac religionis plenissimas, quæ pro decumbentis salute recitantur, enim verò se ipse incusans, ô me bardum, inquit, & imprudentem, qui
 oratio;

orationes tam pias & tam salutares
audire hactenus neglexerim : ignoscat
Deus insipientiæ meæ. Et verò igno-
uit, vitæque annos insuper non paucos
indulsit, quibus imperium suum su-
perstes sospesq; feliciter administravit.

Ecce quantum in tempestiva Sacra-
menti huius susceptione præsidij quã-
tum in neglectu periculi!

B. Elzearius Ariani Comes, miri-
ficè capiebatur cærimonijs orationi-
busque adhiberi solitis in huius Sacra-
menti administratione, maximè cum
audiret melleas illas voces, in quibus
Sacramenti forma tota consistit. *Per
istam sanctam Vnctionem, & suam pijs-
simam misericordiam, indulgeat tibi Dominus
quidquid per visum, gustum, tactum, &c.
deliquisti.* Neque verò steriles exsuccæ-
que sunt voces istæ, quod enim sonant,
operantur; nisi fors aliunde, id est à
suscipiente, obex opponatur.

Videremus hoc, si Mariæ Ognia-
censis oculos haberemus : hoc enim,
prærogatiua quadam, ei concesserat
sponsus suus, vt quoties cærimonijs
huius Sacramenti præsens adesset, quid
sibi

60 AMICI FIDELIS

sibi vellent illæ, quidvè in suscipientis anima designarent, clarissimè intueretur. Videbat autem sæpissimè Iesum Christum è solio cælesti in moribundi conclaue, innumera Angelorum Sanctorumque stipatum multitudine, descendentem; an vt spectator esset otiosus? minimè gentium. Laboranti animos interdum addebat, interdum corpori vires sufficiebat, & dum oleo vngebatur, oleo alio spiritualis lætitiæ animam perfundebat: subinde autem, Diuinitatis suæ radios tam micantes vibrabat, vt ijs quasi fulguriti infernæ stygis Tenebriones, in suum illud immane chaos, citiùs quàm olim in porcos abderent sese, aut in mare Acheronticum præcipitarent; quibus periculis perfunctus æger, bono IESU grates agebat, & salutis suæ securior, in optatissimum misericordiæ eius sinum, spiritum exhalabat.

Quod in alijs mirata in se re ipsa experta est. Tandem enim aliquando à B. Virgine admonetur vt sese ad huius sacræ Vnctionis susceptionem compararet. Matrem secutus Christus Dominus,

minus,

minus, & ecce salutiferæ crucis labarum gestitans, illud ad imum lectuli depanxit, sacrosque alios ritus adoratus est: quorum intelligentiam, Ogniacensem illam Virginem Spiritus Sancti interna Vnctio explicatè magis erudiebat.

Narrari etiam poterit, ad ægri scilicet latium, quod B. Lyduinæ contigit.

Cùm aliquando Virgo Lyduina, contemplationis alis, terra altiùs animum erexisset, tantum de repente terræ, terrenorumque subijt fastidium, vt mirùm quàm ardentè cum Paulo dissolui cuperet, & esse cum Christo spòso suo. Sponsæ votis sponsus annuit, & ecce tibi glorioso Dominicæ Resurrectionis die, benè manè videt Christum & Matrem eius cum Angelis Sanctisque plurimis quasi ad inusitatum aliquod spectaculum aduenisse: cælum ipsum, tot erant numero, descendisse diceres. Iacebat ipsa languebatque non tam morbi dolore, quàm Dei sui videndi desiderio, cùm ecce tibi lectuli spondam dexteram Christus, sinistram Maria occupat; partes alias

alias Angeli, alijque Cælites in coronæ modum ambiunt. *Quis tibi tunc, Virgo, cernenti talia sensus?* gaudet in sinu scilicet, rei que novitate tacita obstupescit. Sed immanè quantum aucta est admiratio, vbi in tugurioli sui meditullio, mensam paruulam adspexit, egregio peristromate conuestitam, in qua Sacrosanctæ Crucis signum affabre elaboratum, & ante illud, cereus è cera virgine, cuius lumen latè locum omnem luce meridiana clarius illustrabat. Videre erat præterea in illa mensa vasculum, sed ita clausum, vt difficulter quid in eo esset conijci posset. *Quid non sentit amor?* de odore & forma, consecrati olei pyxidem Lyduina agnouit. Tum verò gestire, & quantum attenuata dolore membra patiebantur, subsultare præ gaudio: tempus aduenire, & non procul auguratur esse, quo, oleo hic inuncta misericordiæ, oleo postmodum cælestis lætitiæ perfundatur. *Vix ô! vix iam sua gaudia differt:* vnus tamen sollicitam nõ parum angit scrupus, quis hoc tandem, triste dicam? imò dulce subeat mini-

ministerium? obibit ille, qui desideria pauperum solitus exaudire. Mirum dictu, Christus ipse vestibus indutus sacerdotalibus operi manum admouet, sensuum organa, Ecclesiastico ritu bonus pastor inungit; dein, cereum sacrum manu sua Lyduinæ manibus inserit; quæ, cum à morbo debiliores essent, quàm vt illum commodè sustinerent, matri annuit, vt illam secum adiuuet; & ne quam cærimoniarum partem omittat, osculandam ei crucem suam exhibet, verbisque melle magis melleis, ægram consolatur. Tandem, tandem boni Pastoris munere ad amissum perfunctus, promittit fore vt post duos, summum, dies, exantlatis humanæ nauigationis ærumnis ac laboribus, in æternæ beatitudinis portu lætum illud, & Cælitibus omnibus notum celeusma concinat: Alleluia, Alleluia, Alleluia.

Et dubitabimus quàm Deo gratū, quàm nobis salutare sit Extremæ Vnctionis Sacramentum, cuius cærimonijs IESVS & MARIA tantoperè delectantur?

Ijs

Ijs qui tarditati suæ, in suscipienda
 Extrema Vnctione, patrocinium pe-
 tunt à voce illa *Extrema*, quasi vsur-
 panda non sit nisi in ultimo necessita-
 tis articulo; dicat Amicus fidelis, ve-
 teribus Christianis in more olim po-
 situm, vt in Sacramentorum admini-
 stratione, Extremam Vnctionem Eu-
 charistiæ præmitterent. Probare id
 poterit ex Laurentij Suriij tomo pri-
 mo, in vita S. Guilielmi Archiepisco-
 pi Bituricensis, qui vixit tempore In-
 nocentij III. in qua sic legitur: Vn-
 ctionis Sacramentum humiliter ac de-
 uotè suscepit. Eo percepto, Sacrosan-
 ctam Eucharistiam sibi porrigi instan-
 tissimè postulavit; vt tanto itineris du-
 ce munitus, possit securiùs hostium cu-
 neos penetrare. Id ipsum habetur de
 S. Malachia in vita ipsius à S. Bernar-
 do conscripta.

Idem videtur doceri posse ex vita
 S. Ambrosij & S. Ioannis Chryso-
 sti, qui in extremo vitæ articulo, di-
 cuntur Eucharistiam sumpsisse, & sta-
 tim expirasse. Cur ibi nulla mentio
 Extremæ Vnctionis? antea nempe
 inuncti

inuncti fuerant quàm viaticum acciperent. Id insinuat Cardinalis Bellarminus lib. 2. de Arte benè moriendi, cap. 7.

De huius Sacramenti dignitate ac utilitate fusiùs diximus in libro nostro de Arte item benè moriendi.

C A P V T T E R T I V M.

Quo modo solari ægrum & animare debeat Amicus fidelis, in difficultatibus ac molestijs morbi tempore occurrentibus.

§. PRIMVS.

Quo modo animandus æger aduersus difficultates quas habet vt se comparet ad mortem.

BEne, prudenterq; orabat Propheeta, cum diceret: *Cùm defecerit virtus mea, ne derelinquas me.* Ps. 70. Cùm enim dolorum aculeis attritæ vires, & viuiddæ mentis acies retusa, atque adeò ratio ipsa quasi prostrata est, tū demùm
E
stygius